

“GARA EKOLOĢIJA”
“ECOLOGY OF THE SPIRIT”

**STARPTAUTISKA UN EKUMENISKA
KONFERENCE**

**INTERNATIONAL AND ECUMENICAL
CONFERENCE**

RĪGA, 2023. GADA 13. MAIJS

RIGA, 13 MAY, 2023

Organizē: Rīgas

Augstākais reliģijas zinātņu institūts un Lutera Akadēmija

Organizers: Riga Higher Institute of Religious Sciences and Luther Academy

RARZI

LUTERA AKADĒMIJA

PROVIZORISKĀ PROGRAMMA
PRELIMINARY PROGRAMME

13. maijs, sestdiena
13 May, Saturday

9.00

Svētbrīdis Garīgā semināra kapelā (Katoļu ielā 16)
Morning Prayer in the Seminary Chapel (Katoļu Street 16)

V. E. ZBIGŅEVS STANKEVIČS
Rīgas arhibīskaps metropolīts

Metropolitan Archbishop of Riga

V. E. HANSS MARTINS JENSONS

Liepājas bīskaps (LELB)

Bishop of Liepaja

PLENĀRSĒDE: RARZI Vecās kapelas konferenču zāle (Katoļu iela 16A)

PLENARY SESSION: The Conference Hall of the Seminary Old Chapel (Katolu Street 16A)

9.30 Reģistrācija / Registration

I DAĻA / PART I

Vadītājs / Chairman – Prof. ŽANETE NARKĒVIČA, *Dr. phil.*

Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts

Riga Higher Institute of Religious Sciences

10.00–10.10 Atklāšana / Opening

V. E. ZBIGŅEVS STANKEVIČS

Rīgas arhibīskaps metropolīts

Metropolitan Archbishop of Riga

V. E. HANSS MARTINS JENSONS

Liepājas bīskaps (LELB)

Bishop of Liepaja

10.10–10.40 **Dr. GUNTIS KALME, *Dr. theol.***

Lutera Akadēmija (Latvija)

Luther Academy (Latvia)

RIETUMU CIVILIZĀCIJAS KRĪZE KĀ GARA EKOLOĢIJAS PROBLĒMA

THE CRISIS OF EUROPEAN CIVILIZATION AS A PROBLEM OF ECOLOGY OF THE SPIRIT

10.45–11.15 **Assoc. prof. OLEHS KINDIJS/ Fr. OLEH KINDIY, *Dr. theol.*,**

Ekoteoloģijas un ilgtspējīgas attīstības institūta direktors

Ukrainas Katoliskā universitāte (Ukraina)

Director of the Centre of Ecotheology and Sustainable Development

Ukrainian Catholic University (Ukraine)

GLOBĀLĀ VIDES KRĪZE: KATOLISKĀS BAZNĪCAS ATBILDE

CATHOLIC CHURCH'S RESPONSE TO THE GLOBAL ENVIRONMENTAL CRISIS

11.15–11.30 Pārtraukums / Break

II DAĻA / PART II

Vadītājs / Chairman – Dr. GUNTIS KALME, *Dr. theol.*

Lutera Akadēmija (Latvija)

Luther Academy (Latvia)

11.30–12.00 **Prof. RANDARS TASMUTS / Dr. RANDAR TASMUTH, *Dr. theol.***

Bībeles studiju un JD profesors,

Igaunijas Evanģēliski luteriskās baznīcas Teoloģijas institūts (Igaunija)

Professor of Biblical studies and New Testament,
Institute of Theology of Estonian Evangelical Lutheran Church (Estonia)

RADĪBA UN VISUMS KRISTĪGAJĀ DOMĀŠANĀ
CREATION AND COSMOS FOR CHRISTIAN THINKING

12.05–12.35

Prof. JĀNIS PRIEDE, *Dr. theol.*,

Latvijas Universitāte / Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts (Latvija)
University of Latvia / Riga Higher Institute of Religious Sciences (Latvia)

ĒDENES DĀRZS: INTERPRETĀTĪVĀS PARADIGMAS KONTINUITĀTE UN ATTĪSTĪBA PSALMU EKSEĢĒZĒ
GARDEN OF EDEN: CONTINUITY AND DEVELOPMENT OF INTERPRETATIVE PARADIGM IN THE EXEGESIS OF THE
PSALMS

12.35–12.55

Kopsavilkums. Jautājumi un atbildes
Summary. Questions and responses

13.00–14.00

Pusdienas / Dinner

Darbs sekcijās: RARZI auditorijās (Katoļu iela 18)
Work in Sections: RARZI auditoriums (Katoļu Street 18)

I. TEOLOĢIJA/I. THEOLOGY

Semināra Vecā kapela / Seminary Old Chapel

Vadītājs / Chairman – Prof. RANDARS TASMUTS, *Dr. theol.*

Igaunijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Teoloģijas institūts (Igaunija)
Institute of Theology of Estonian Evangelical Lutheran Church (Estonia)

14.00–14.25

Dr. DANIELS JOHANSONS / DANIEL JOHANSSON, *Dr. theol.*

Luteriskās teoloģijas skola (Zviedrija)
Lutheran School of Theology (Sweden)

RADĪŠANA ATKLĀSMES GRĀMATĀ
CREATION IN THE BOOK OF REVELATION

14.25–14.50

Dr. UĢIS SILDEGS, *Dr. theol.*

Lutera Akadēmija
Luther Academy

KRUSTA TEOLOĢIJA UN GARA EKOLOĢIJA
THEOLOGY OF THE CROSS AND ECOLOGY OF THE SPIRIT

14.50–15.00

Pārtraukums / Break

15.00–15.25

Dr. TORNBJORNS JOHANSONS / TORNBJÖRN JOHANSSON, *Dr. theol.*

Luteriskās teoloģijas skola (Zviedrija)
Lutheran School of Theology (Sweden)

RADĪŠANA KĀ DĀVANA, SPREDĪKIS UN KĀPNES UZ DEBESĪM

15.25–15.50 TBC

II. BAZNĪCAS SOCIĀLĀS MĀCĪBAS MŪSDIENU IZAICINĀJUMI / II. CONTEMPORARY CHALLENGES OF SOCIAL DOCTRINE OF THE CHURCH

Sv. Akvīnas Toma auditorija / Auditorium of St. Thomas Aquinas

Vadītājs / Chairman – **Assoc. prof. OLEHS KINDIJS / Fr. OLEH KINDIY, Dr. theol.**

Ukrainas Katoliskā universitāte (Ukraina)
Ukrainian Catholic University (Ukraina)

14.00–14.25 **Prof. MODRIS LĀCIS, Dr. theol.,**
Rīgas Teoloģijas institūts (Latvija)
Riga Theological Institute (Latvia)

INTEGRĀLĀ EKOLOĢIJA UN JAUNĀ RADĪBA PĀVESTA FRANCISKA MĀCĪBĀ
INTEGRAL ECOLOGY AND THE NEW CREATION IN POPE'S FRANCIS TEACHING

14.25–14.50 **Dr. DŽONS BOMBARO / JOHN BOMBARO, Dr. theol.,**
Eirāzijas reģiona teoloģiskās izglītības direktors, Misūri Sinodes luteriskās baznīcas misija
Eurasia Director of Theological Education, Lutheran Church Missouri Synod

KONSTRUKCIONISMS: LGBTQ KUSTĪBAS IDEOLOĢISKAIS PAMATS
CONSTRUCTIONISM: THE IDEOLOGICAL FOUNDATION BEHIND THE LGBTQ MOVEMENT

14.50–15.00 Pārtraukums / Break

15.00–15.25 **Prof. ŽANETE NARKĒVIČA / ZANETE NARKEVICA Dr. phil.**
Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts
Riga Higher Institute of Religious Sciences
TBC

15.25–15.50 **Dcn. assoc. prof. BENS ULEVIČS / BENAS ULEVIČIUS, Dr. theol.,**
Vītauta Dižā Universitāte (Lietuva)
Vytautas Magnus University (Lithuania)

KOSMISKĀ LITURĢIJA, LITURĢIJAS KOSMOSS: RADĪŠANA LITURĢIJĀ
COSMIC LITURGY, LITURGICAL COSMOS: CREATION IN LITURGY

III. PRAKTISKĀ TEOLOĢIJA / III. PRACTICAL THEOLOGY

Sv. Jāņa Pāvila II auditorija / Auditorium of St. John Paul II

Vadītājs / Chairman – **Dr. GUNTIS KALME, Dr. theol.,**
Lutera Akadēmija
Luther Academy

- 14.00–14.25 **GINTS GRAUDIŅŠ, Mg. theol.,**
Lutera Akadēmija
Luther Academy
- BAZNĪCISKUMA PROBLĒMJAUTĀJUMI UN VĒRTĪBATTIEKSMES RIETUMU CIVILIZĀCIJAS SAKRĀLAJĀ TELPĀ:
RODNIJA STĀRKA UZSKATI
PROBLEMS AND VALUES FOR CHURCH RELATED RELIGION IN WESTERN CIVILIZATION: ARGUMENTS OF RODNEY STARK
- 14.25–14.50 **Dr. cand. LAILA ČAKARE**
Lutera Akadēmija
Luther Academy
- PAKĻAUT UN VALDĪT VAI KOPT UN SARGĀT: DIEVA PAVĒLES AKTUALIZĀCIJA BĪBELĒ
- 14.50–15.00 Pārtraukums / Break
- 15.00–15.25 **Pr. DMITRIJS ARTJOMOS MIC, lic. theol.,**
Rīgas Teoloģijas institūts
Riga Theological Institute
- „JA VĒLIES NEST MIERU, SARGĀ DIEVA RADĪBU”. PĀVESTA BENEDIKTA XVI KRISTĪGĀ BRIEDUMA ČETRI EKO-TESTI
“IF YOU WANT TO BRING PEACE, PROTECT GOD'S CREATION”.
POPE BENEDICT XVI'S FOUR ECO-TESTS OF CHRISTIAN MATURITY
- 15.25–15.50 TBC

IV. STUDENTU KONFERENCE / IV. STUDENT CONFERENCE

- Vadītājs / Chairman – RAIMONDS GARAIS, BC rel.zin.,**
Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts
Riga Higher Institute of Religious Sciences
- 14.00 – 14.15 **SANTA PURMALE, BC rel.zin.,**
Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts
Riga Higher Institute of Religious Sciences
- MEMENTO MORI: MŪŽĪBAS UN NĀVES APJĒGSMES EKZISTENCIĀLĀ NOZĪME
PATIESĀS CILVĒCĪBAS UN DIEVA MEKLĒJUMU CEĻĀ
MEMENTO MORI: THE EXISTENTIAL SIGNIFICANCE OF THE CONTEMPLATION
OF ETERNITY AND DEATH ON THE PATH OF TRUE HUMANITY AND THE SEARCH OF GOD*
- 14.15 – 14.30 HEINRIHS CINKMANIS
Rīgas Teoloģijas institūts
Riga Theological Institute
- “SEVIS DĀVĀŠANA” KĀ CILVĒKA MIESAS IZPAUSME PIRMS UN PĒC GRĒKĀ KRIŠANAS
SV. JĀŅA PĀVILA II MIESAS TEOLOĢIJĀ

THE "SELF-GIVING" AS AN EXPRESSION OF THE HUMAN BODY BEFORE AND AFTER THE FALL IN ST. JOHN PAUL II'S THEOLOGY OF THE BODY.

14.30 – 14.45

MĀRTIŅŠ MUIŽNIEKS

Lutera Akadēmija
Luther Academy

UZDEVUMS "KOPT" UN "SARGĀT" DIEVA RADĪBU KĀ CILVĒKA IDENTITĀTI VEIDOJOŠS FAKTORS
THE TASK OF "TENDING AND GUARDING" (GEN 2,15) GOD'S CREATION AS FACTOR OF FORMING HUMAN IDENTITY

14.50–15.00

Pārtraukums / Break

15.00–15.15

SANDRA KOKINA

Lutera Akadēmija
Luther Academy

KAINA ZĪME – SLEPKAVĪBAS APŽĒLOŠANAS IESPĒJAS BĪBELĒ UN ŠODIEN
THE MARK OF CAIN – THE POSSIBILITY OF PARDON FOR MURDERER INT HE BIBLE AND TODAY

15.20–15.35

RAIMONDS GARAIS, *BC rel.zin.*,

Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts
Riga Higher Institute of Religious Sciences

LEKTORA LAJA PASTORĀLAIS KALPOJUMS PĀVESTA FRANCISKA APUSTULISKAJĀ PAMUDINĀJUMA "EVAŅĒLIJA PRIEKŠ" GAISMĀ
THE PASTORAL MINISTRY OF THE LAY LECTOR IN THE LIGHT OF POPE'S FRANCIS APOSTOLIC EXHORTATION "EVANGELII GAUDIM"

15.35–15.55

Jautājumi un atbildes
Questions and responses

16.00–16.15

Kopsavilkums
Summary